

KI JINGMYNTOI BA NGI ïOH LYNGBA KANE KA SBOH :

1. Kane ka rukom pdem sboh ka pynmih kham bun ka sboh ban ia kiwei kiwei pat ki rukom pdem sboh.
2. Ka shim por ban long sboh tang kumba 18 sngi, katba kiwei pat ki rukom shna sboh ki shim por ym duna ia ka 2-3 bnai.
3. Ki symbai kynbat, ki khñiang jingpang bad ki pylleng khñiang kim lah ban im bad ki iap noh namar ka jingkhuit jong kane ka sboh ha ka por ba pdem ia ka. Kane ka pynlong ban ïoh ka sboh ba khuid bad ba bha (infestation free).
4. Namar kane ka rukom pynmih sboh ka long kaba klo, kumta kan pynsuk ban pynmih sboh shibun khnang ban ïoh pyn-donkam ha man la ki por.

La Shon & Pymmih Da Ka:
Agriculture Information Wing
Directorate of Agriculture
Lower Cleve Colony
Shillong-793003
Meghalaya
India

(18 Days Compost:
Berkeley Method)

La Pynkhreh da :
Smt. Saelin Thangkhiew
(Project Director ATMA EKH)
Shri. Achin Kharmudai
(Assistant Technology Manager,
ATMA Pynursla C&RD Block)

AGRICULTURAL TECHNOLOGY
MANAGEMENT AGENCY
EAST KHASI HILLS DISTRICT
MEGHALAYA, SHILLONG.

Kane ka rukom pdem sboh ka dei ba la pynmih da ka University California, Berkeley. Ka dei ka rukom pynmih sboh kaba bha bad kaba klo i tang kumba 18 sngi lyngba ka buit ban pynneh ia ka jingkhuit hapoh ka sboh. Ka jingthmu jong kane ka rukom pdem sboh ka long ban ioh ka ka Carbon (lai bynta) bad Nitrogen (shi bynta) namar ka daw ba ki phngit jingim kiba dei ban pynlong sboh ki donkam ia ka Carbon bad Nitrogen ban im bad ban roi.

KI JINGDONKAM HABA SHNA IAKA SBOH 18-SNGI:

1. Ka Jarnar ne jingkersiej kaba kumba 1.5 mt ka jingiar bad 1.2 mt ka jingrong

2. Ki tnad dieng iap 1-2 inch kiba la dep dain lyng-hot (ban ioh Carbon)

3. Ki sla/phlang kiba la tyrkong bad iap bad kiba la ot rit (ban ioh Carbon)

4. Ki phlang/kynbat jyrngam bad ki jhur kiba kyntait bala dep ot rit (ban ioh Nitrogen)

5. Ka Eit Masi

6. Ka Um

7. Ka Mithai Lali

8. Ka plastic

KI KYNDON BAN SHNA IA KA SBOH:

Sngi ba Nyngkong.

1. Synreit ia ka madan da ka um ba lah khleh lang bad ka mithai lali.
2. Buh ia ki tnat dieng iap ba la dep daiñ lyng-hot kumba 1-2 inshi ha trai jong ka jingker bala dep pynkhreh hapoh 5 cm ei ei. Dei ban pynsaphriang bha ia ka rukom buh khnang ba kan shong lyer bad ban lait na ka jinglang um. Nangta sa synreit um.
3. Halor jong kine ki dieng iap, pyndap kumba hapoh 15 cm ei ei ka jingrben da ki sla lane phlang kiba la tyrkong bad iap bad kiba la ot rit. Nangta sa synreit um.
4. Halor jong kine ki sla iap buh da ki phlang/kynbat jyrngam/jhur kiba lah kyntait bad bala dep ot rit kumba 6-8 cm ka jingrben. Nangta sa synreit um biang.
5. Halor jong kitei ki phlang/kynbat jyrngam pyndap da ka eit masi kumba 2-3 cm ka jingrben. Nangta sa synreit um biang.

İa kane ka rukom buh kyrdan {(a) Dieng iap. b) sla iap. c) phlang jyrngam. d) eit masi.}- Dei ban pynbud kumba 6-8 sien haduh ba kan da dap hapoh ka jingker kumba la pyni ha ka dur (i). Nangta sop ia kane ka jingker da ka plastik kum ha ka dur (ii). khnang ba ka jingkhuit kan neh bad ban wanrah ia ka jingpyut jong ka sboh.

Hadien ba lah ieh saw sngi, kata haka sngi ba san weng ia ka plastik bad thew ia ka jingkhuit jong kane ka sboh da kaba phrung ia ka kti haduh tymbuit; lada shem ba ka la don kata ka jingkhuit kala biang ban kylla ia ka sboh.

1. Pynkhreh ia ka madan ban kylla ia ka sboh.
2. Nangta weng ia ka plastik bad weng ia ka jingker.
3. İa ka sboh kaba don narud narud shim ia ka bad buh ha ka madan ba la pynkhreh bad sa tap pat da ka sboh kaba don na pdeng.
4. Lada ka sboh ka i tyrkong, pynsngem ia ka da kaba synreit da ka um.
5. Tap biang da ka plastik kumba la pyni ha ka dur (iii).
6. Hadien ar sngi kata ha ka sngi ba hynñiew kylla biang ia kane ka sboh. Nangta sa pynkylla ha man la ka pud sngi tad haduh da dap 18-20 sngi kumba pyni haka dur (iv).
7. Lada phi iohi ba ki wieh kila sdang ban boi ha ka sboh kata ka mut ka jingkhuit ka la duna bad ka sboh kala long ban pyndonkam.

Dur: i

Dur: ii

Dur: iii

Dur: iv

Dur: v